

Tõstamaa vallavolikogu korraline istung

toimus 26. oktoobril rahvamajas.

Kohal oli 7 volikogu liiget, puudusid Urmas Reinfeldt ja Peeter Lapp, kes olid sellest ette teatanud. Päevakord:

1. INFOMINUTID

Presidendi valimised. Tõstamaa valda esindanud valijamees Heino Tamm rääkis, kuidas toimusid möödunud presidendivalimised osaleja pilgu läbi.

Järgnevalt informeeris vallavanem Toomas Rõhu vallavalitsuse tegevusest ja vallas toimunud istungitevahelisel perioodil.

Teedest. Vaata artikkel selles lehenumbri.

Tõstamaa kooli ehitusest. Alla on kirjutatud peatöövõtja FKSM i poolt teostatud keskkooli remondi lõppaktile. Toid teostati tänava kokku 3,5 miljoni eest, kokku on nüüd tehtud kapitaalremonti 12,7 miljoni eest. Kogu objekti maksumus tänastes hindades on 19 miljonit. Toid finantseeriti 1,2 miljonit erastamise reservfondist, 2 miljonit faktooring-lepinguga järgmise aasta riigieelarvest, 0,2 muinsuskaitsest ja 0,1 vallaeelarevest. Remonditi kooli II korrus ja ehitati välja internaat tallidemajja.

Kultuurijuht. Vallavalitsus on välja kuulutanud otsingu valla kultuurijuhi leidmiseks (vt. kuulutus). Viimastel aastatel ei ole valla kultuurielus olnud arengut, pigem on tegu taandarenguga. Osalt on see tingitud objektiivsetest põhjustest: tegijatel pole aega, sest ollakse tööga hõivatud; paljud töötavad väljaspool valda; pidudel osalemiseks pole raha jne.

Samas pole kasu virisemisest, et üritustele ja ringidesse ei tulda. Kõike seda tuleb töö korraldamisel arvestada, kujundada oludele vastav

nägemus, mida, miks ja kellele tehakse. Usun, et tegevuse eesmärgistamise ja hea organiseerimisega on võimalik mõndagi ära teha. Kultuurilist tegevust peaks olema erinevate huvidega, erinevas eas ja valla eri paigus elavatele inimestele. Täna kahjuks see päris nii ei ole. Vallas peaks olema inimene, kes näeks valla kultuurielu tervikuna ning organiseeriks ja korraldaks kultuuri-tegevust mitte ainult Tõstamaa rahvamajas, vaid kogu valda arvestavalt. Selleks toimub kultuuri töö korralduses teatud reorganiseerimine.

Tõstamaa veest. Probleem on tõstamaalastele teada: ebaseeldiva lõhnaga ja kohati must vesi. Seekord oli volikogule lasteaiast saadetud pudel musta vett: näete, kui koledat asja Sufe müüb.

Lihtne vastus oleks: ärge ostke. Selge, et see pole probleemile lahenduseks. Miks siis asja seni lahendatud pole? Vastus on lihtne: vaja on teha kulutusi, mida veetarbija ja maksumaksja ei ole suuteline kinni maksta. Korduv ülerääkimine, et asi hull, ei aita. Ebaseeldiva lõhna põhjustab väävelvesinik ja musta sette väävelvesiniku reageerimine vees oleva rauaga. Veel on vees normidest rohkem floori. Kui jätta kõrvale ebaseeldiv lõhn, on Tõstamaa vesi üldistele joogivee normidele vastav. Näiteks Audru vesi on näiliselt hea, kuid eriti kõrge floorisisalduse tõttu on vesi hammastele väga kahjulik.

Kui keerata mõnda iga päev mittekasutatavat kraani, või parandada toru, hakkab torude seintel olev sete liikuma ning muudab vee mustaks. Tänapäev lahendus olukorrale ei ole loodussäästlik: vett tuleb lasta niikaua

joosta, kuni sete on välja voolanud. Teavitades mustast veest, ei ole Sufe selle eest raha võtnud.

Vahele on võimalik paigaldada ka eraldi filtreid. Kui näiteks lasteaiakollektiiv on eeloleval aastal valmis kavandatud palgatõusust loobuma, on selle raha eest võimalik paigaldada lasteaiatrassile eraldi filter.

Tehnoloogiline lahendus Tõstamaal joogikõlbuliku vee saamiseks on vallavalitsusel olemas mitu aastat. Lihtsalt seletades tuleb pumbajaama paigaldada puhastussüsteem ja välja vahetada setet täis trassid. Trassides on vajalik teha ümberkorraldusi, et kogu vesi tuleks ühest pumbajaamast. Tarbijatel on vajalik välja vahetada kodune torustik.

Vajalikest meetmetest on koostatud projekt Tõstamaa joogikõlbulik vesi ja esitatud korduvalt keskkonnainvesteeringute keskusele toetuse saamiseks. Tänavu on eraldatud 50000 krooni. Käesoleval aastal tehtud hinnapakumuste põhjal maksab pumbajaama rekonstrueerimine koos vee puhastiga 495 tuhat. Kui õnnestub kasutada liisingut, üritame järgmisel aastal töödega alustada.

Tõhela puhasti

Tõhela reoveepuhasti Bio 25 on amortiseerunud. Vaatamata sellele, et puhasti töötas, oli efekt väike ja lisaks eksploatatsioonikuludele tuli maksta pea samaväärne reostusmaks kui mittetöötava puhasti korral. Seetõttu töötas puhasti viimastel aastatel ainult septikuna. Tänavu saime Tõhela puhasti rekonstrueerimisprojektile toetust ning on sõlmitud leping puhasti remonditaks ja uue aeraatori paigalduseks. (järg lk 2)

(algus lk 1) Tööde teostamise tähtaeg on aasta lõpp. Tööde eest tasutakse peale seda, kui puhasti töötab ja näitajad on korras.

Puhkpillistuudio

Hariduse arengukavas on seatud eesmärgiks vallas huvihariduse võimaldamine. Lähtuvalt sellest ja arvestades kohalike puhkpillitraditsiooni, sõlmis vallavalitsus kokkuleppe tuntud puhkpilliõpetaja Mati Põdraga puhkpillistuudio tööks Tõstamaa kooli juures. Esialgu on võimalik stuudiosse võtta 18 õpilast ja kokulepe on sõlmitud üheks aastaks. Loodame, et asi töötab ja mõne aja pärast on Tõstamaal taas oma pasunakoor.

2. MAASTIKUKAITSEALADE EESKIRJADE KINNITAMISEST

Ettekanne Pärnumaa keskkonnanähtuse spetsialistilt Urmas Vahurilt. Koostatud on Nätsi-Võlla, Tõstamaa rannaniitude ja laidude, Manija ning Kihnu väina maastikukaitseala (laiud+Sorgu) kaitseeskirjad. Enne kinnitamist esitati need kooskõlastamiseks Tõstamaa vallale. Eeskirjadega oli kõigil võimalik tutvuda ja teha muudatusettepanekuid vallavalitsuses, millest teavitati septembrikuu lehes. Kahjuks oli huvi väga väike ja muudatusettepanekuid tegi ainult vallavalitsus. Ettekandjale esitati hulgaliselt küsimusi.

3. DETAILPLANEERINGU ALGATAMINE

Ettekanne Raine Viitaselt. Taotluse detailplaneeringu algatamiseks Selistes Puti-Hendriku maaüksusel oli esitanud Jan Soop, kes on sõlminud lepingu Oleg Sõnajalaga. Maaüksusele soovitakse paigaldada tuulegeneraatorid elektrienergia tootmiseks. Otsustati detailplaneeringu algatada.

4. VALLA ARENGUKAVA ÜLEVAATAMINE.

Ettekanne Toomas Rõhu. Muudatusettepanekuid ei tehtud.

5. PRÜGIMAJANDUSE KORRALDUSEST

Ettekanne Raine Viitas. Prügimäed, millele volikogu ei taotle pikendust, suletakse. Kui prügimägi tegutseb, kehtivad ranged nõuded, mida vald täita ei suuda (piirdeaed, alaline valve ja koormate registreerimine, veepuhastus jne.). Praegune probleem, oma ümbrusest mittehoovivad inimesed viivad prahi metsa alla, sulgemisega süveneks. Ettepanek taotleda pikendust 3 aastaks kuni Paikuse prügila valmimiseni.

Lahenduseks siiski jäätmete äravedu Ragn Selsi poolt. Prügimäele jõuab aastas ca 20 tonni jäätmeid. Täna tehnika juures ei ole see äraveoks suur kogus ja vedu tunduvalt ökonoomsem kui ise teha kulutusi karmistuvate tingimuste täitmiseks.

Praegu uuritakse koostöös Ragn Selsiga võimalust Tõstamaale jäätme punkti rajamiseks. Samuti peaksid elanikud koopereeruma jäätmete kogumisel. Tõstamaal

maksab näiteks prügivedu 12 krooni inimese kohta, mis on siiski juba jõukohane.

Otsustati taotleda pikendust prügimäe sulgemisel 3 aastaks.

6. MAADE

ÜMBERKRUNTIMISKAVAD.

Kinnitati vallavalitsuse poolt esitatud kruntimiskavad.

7. MAADE

MUNITSIPALISEERIMINE.

Otsustati taotleda munitsipaalomandisse Alu karjäär.

8. PÕHIVARADE

MAHAKANDMINE.

Kinnitati vallavalitsuse taotlus amortiseerunud põhivarara mahakandmiseks.

9. OÜ SUFE TAOTLUS

KÜTTEHINNA TÕSTMISEKS.

Ettekanne Enn Martsonilt. Viimati tõsteti küttehinda 1998. aasta sügisel, kuid küte ja elekter on kallinenud ja endiste hindadega ei ole enam võimalik välja tulla. Eelnevalt oli arvutusi kontrollinud ja küttehinna tõusu põhjendatuks lugenud Sufe nõukogu. Otsustati kinnitada alates 1.01.2002 kaugkütte hinnaks 441 kr Gcal (enne 399).

10. ARVELDUSKREDIIDI TAOTLEMINE.

Ettekanne Karin Randmäe. Vajalik oleks ka 2002. aastal kasutada arvelduskrediiti 500 tuhande ulatuses, mis aitab vältida ajutisi makseraskusi. Otsustati anda nõusolek arvelduskrediidi taotlemiseks.

Toomas Rõhu

Lasteaia lood

Tõstamaa lasteaia on õppeaasta algul toimunud nii mõndagi huvitavat. Käisime Maria motellis sügiste tervitamas. Lastel oli võimalus näha hobuseid, lihaseid ja lambaid, anda neile leiba ja istuda poni seljas. Mängisime lõkke ümber ringmänge ja nautisime ilusat ilma. Tagasiteel põikasime Munalau sadamasse ja vaatasime, kus asuvad Manilaid ja Kihnu saar. Suur tänu bussijuht Villemile ja motelli lahketele ning abivalmis töötajatele.

Samal ajal oli lasteaia avatud sügisandide näitus. Kõige huvitavama vigurjuurviljadest valmistatud roti töid seekord Ken ja Kevin.

Leivanädalal kutsusime külla tädi Karini Cibusest. Ta tutvustas lastele erinevaid leiva- ja saiasorte. Kõige enam maitses meile □Mardi□ teraleib ja kohupiimasepik. Saime kingituseks toredaid raamatuid leivast ja leivalauludega kassette. Tõstamaa jooksul osalesid ka lasteaia lapsed: Kevin ja Rasmus nooremast rühmast, Alice, Agnes, Kaile, Loret, Ingvar ja Allar keskmisest rühmast ning Karl, Ken, Lillerine ja Kristjan vanemast rühmast. Olite väga tublid!

Tõeliselt rõõmustav on see, et pikisilmi oodatud katuseremont on alanud. Samuti on lammutatud vana lasteaia maja. Üle kahekümne aasta kasutult seisnud hoone võib edaspidi

saada soojaks ja hubaseks koduks Meriliisile ja Helarile.

Ja lõpetuseks. Soovime välja töötada Tõstamaa lasteaiale oma sümbolikat. Selleks kuulutame välja logo-konkursi. Logol peaks olema kajastatud lasteaeda iseloomustav sõnum: väikesed lapsed, mänguasjad, Tõstamaa loodus jne. Logo võiks olla kasutatav ka must-valgena. Konkursil osalejatel palume tuua võistlustööd kinnises ümbrikus Tõstamaa lasteaeda kuu aja jooksul artikli ilmumisest. Jõudu tööle!

Aita Lind
lasteaia juhataja

Tõstamaa Jooks 2001

- I Andres Lelov 25,35,56 Pärnu
- II Jaanus Laimets 25,46,58 Halinga
- III Alari Toome 25,23,34 Pärnu
4. Eero Raudsepp 26,29,75 Pärnu
5. Sander Jürs 26,43,18 Vändra
6. Raimo Raudsepp 27,55,06 Pärnu
7. Maarjo Mustasaar 28,24,41 Audru
8. Jüri Leesmäe 28,28,59 Pärnu
9. Mehis Mäe 29,09,11 Audru
10. Meelis Mäe 29,38,08 Audru
11. Tomek Jaansoo 30,05,11 Tõstamaa
12. Tiina Tross 30,05,74 Harjumaa
13. Volli Raudsepp 30,22,84 Pärnu
14. Tarvo Rõdmussar 31,03,31 Audru
15. Erko Oidersalu 31,11,68 Tõstamaa
16. Martin Vallimäe 31,24,84 ÜJP Pärnu
17. Taavi Tilk 31,41,16 Audru
18. Raigo Rõdmussar 31,57,72 Audru
19. Valdi Killing 32,10,66 Audru
20. Andres Martson 32,25,08 Tõstamaa
21. Evgeni Fedosejev 32,31,84 Halinga
22. Maido Kaja 32,40,97 Tõstamaa
23. Kadri Possul 32,46,87 Hermes Tallinn
24. Tambet Mäe 32,48,18 Audru
25. Jaan Vehlmann 32,54,15 Tallinn
26. Ergo Rand 33,01,08 Pärnu
27. Hiie Laimets 33,28,34 Halinga
28. Toivo Marus 34,45,46 Tõstamaa
29. Bronek Alpius 35,05,02 ÜJP Pärnu
30. Priidik Maninen 35,07,56 ÜJP Pärnu
31. Keito Killing 35,14,66 Audru
32. Gerol Jugala 35,16,24 Audru
33. Taavi Marus 35,20,24 Tõstamaa
34. Indrek Meras 35,23,68 ÜJP Pärnu
35. Kaijo Killing 35,47,06 Audru
36. Allar Uibopuu 35,59,31 Audru
37. Lembit Mäe 36,08,32 Audru
38. Arvo Asu 36,16,56 Läänemaa
39. Rain Leova 37,01,68 Tõstamaa
40. Siim Andres 37,29,21 Tõstamaa

41. Sven Jürgens 37,33,19 Tõstamaa
42. Margit Merimaa 37,36,75 Audru
43. Veiko Ilus 37,40,37 TTÜ Tallinn
44. Anzelika Gritsjuk 37,43,34 Audru
45. Fritjo Pukk 37,51,16 Tõstamaa
46. Anneli Karlson 37,55,50 Tõstamaa
47. Koidu Killing 37,59,16 Audru
48. Virgo Laansoo 38,11,06 Tõstamaa
49. Siim Heindla 38,15,62 Tõstamaa
50. Tõnu Reinfeldt 38,17,16 Tõstamaa
51. Heigo Jänes 38,28,21 Tõstamaa
52. Janar Jürgens 38,41,81 Tõstamaa
53. Kaupo Põltsam 39,13,81 Tõstamaa
54. Tanel Tinast 39,39,53 Tõstamaa
55. Karoliine Kask 39,41,96 Tõstamaa
56. Maido Kaja 40,13,68 Audru
57. Anna-Kaisa Saar 40,26,46 Tõstamaa
58. Marek Päästel 40,32,96 Tõhela
59. Aivar Juurik 40,34,06 Tõstamaa
60. Merle Merimaa 40,51,84 Audru
61. Jaanika Soosaar 41,03,29 Tõstamaa
62. Liia Oidjärv 41,21,31 Tõstamaa
63. Kristel Jürgens 41,23,63 Tõstamaa
64. Valvo Volgerad 41,27,14 Tõstamaa
65. Kuido Killing 41,33,56 Audru
66. Hergo Juursalu 41,33,90 Tõstamaa
67. Tauno Tinast 42,18,76 Pärnu
68. Hannes Vahemäe 42,25,06 Tõstamaa
69. Evelyn Liländer 42,39,26 Tõstamaa
70. Indrek Tähtla 42,48,94 Audru
71. Kristjan Hendrikson 42,49,19 Audru
72. Madis Viir 43,02,81 Audru
73. Leenu Aava 43,04,53 Tõstamaa
74. Ülo Marus 43,23,76 Tõstamaa
75. Epp Tuisk 43,42,03 Tõstamaa
76. Deivid Väara 43,43,60 Tõstamaa
77. Ave Martson 44,01,66 Tõstamaa
78. Kaire Pilt 44,01,90 Haanja
79. Marek Lind 44,09,69 Tõstamaa
80. Jaan Rea 44,09,92 Tõstamaa

81. Maila Heindla 44,13,08 Tõstamaa
82. Andres Kalbach 44,20,92 Tõhela
83. Ilme Rand 44,21,56 Pärnu
84. Kertu Keel 44,35,44 Tallinn
85. Kuldar Miidu 45,59,94 Tõstamaa
86. Ida Joao 46,08,19 Tõstamaa
87. Kaido Martson 46,57,66 Tõstamaa
88. Kristiina Joao 47,18,59 Tõstamaa
89. Anti Roots 51,00,56 Tallinn
90. Rain Kaljurand 51,00,94 Tõstamaa
91. Karli Kiirats 51,09,70 Tõstamaa
92. Kätlin Jürgens 51,25,94 Tõstamaa
93. Hardo Vahemäe 52,13,54 Tõstamaa
94. Raido Valgeväli 52,14,28 TTÜ
95. Joel Pulk 52,15,03 Tõstamaa
96. Ain-Ervin Karlson 52,15,51 Tõstamaa
97. Raul Hubelmann 52,16,04 TTÜ
98. Alo Adler 52,16,63 TTÜ Tallinn
99. Ardo Käär 52,17,35 TTK Tallinn
100. Age Jürgens 175 Tõstamaa
101. Anni Reinfeldt 54,57,64 Tõstamaa
102. Frieda Kriisa 55,45,47 Tõstamaa
103. Maarja Vaske 55,58,16 Pärnu
104. Liis Mäevälja 56,20,32 Pärnu
105. Andres Sahtel 56,20,73 TTÜ Tallinn
106. Herge Saare 57,32,39 Tõstamaa
107. Ave Tuisk 57,32,76 Tõstamaa
- Katk. Evelin Leerimaa 103 Tõstamaa



Andres Lelov, Jaanus Laimets, Alari Toome.

Lastejooks

koht nimi vanus asutus

- I Tauri Palberg 8 Tõstamaa Kk
- II Toivo Tinast 9 Tõstamaa Kk
- III Karl Tilk 9 Tõstamaa Kk
4. Enrih Põltsam 9 Tõstamaa Kk
5. Signe Heindla 9 Tõstamaa Kk
6. Paul Tilk 8 Tõstamaa Kk
7. Isabel Joao 9 Tõstamaa Kk
8. Mariia Kalbach 9 Tõstamaa Kk
9. Helar Martson 7 Tõstamaa Kk
10. Tauri Tinast 7 Pärnu
11. Sandra Kuusik 9 Audru
12. Karl Kalda 6 Tõstamaa
13. Kaarel Kase 7 Tõstamaa Kk
14. Simo Suursild 8 Audru
15. Kerno Variko 8 Audru
16. Janet Siim 4 Pärnu

17. Ken Heamets 6 Tõstamaa
18. Andreas Leerima 8 Tõstamaa Kk
19. Simone Põder 8 Tõstamaa
20. Keir Lomp 9 Tõstamaa Kk
21. Kaur-Joosep Lomp 7 Tõstamaa Kk
22. Kristjan Kase 5 Tõstamaa
23. Kaile Vahtmeister 4 Tõstamaa
24. Lillerine Lille 5 Tõstamaa
25. Ingvar Kalbach 5 Tõhela
26. Merilin Oidjärv 5 Tallinn
27. Siiri Heindla 4 Tõstamaa
28. Agnes Janson 4 Tõstamaa
29. Eimar Martson 7 Tõstamaa
30. Allar Martson 4 Tõstamaa
31. Jonas Jaansoo 6 Tõstamaa
32. Kevin Heamets 3 Tõstamaa
33. Anett Noppel 9 Pärnu

34. Kristina Oidjärv 3 Tallinn
35. Rasmus-Oliver Kurg 2 Tõstamaa
36. Loret Miidu 4 Tõstamaa
37. AliceTteki 4 Tõstamaa
38. Kadri Kase 1,5 Tõstamaa
39. Jaspas Jaansoo 4 Tõstamaa



Signe Heindla, Isabel Joao, Mariia Kalbach.

Muljeid XVIII Tõstamaa jooksult

Ma pole osavõtja, olen lihtsalt kaasaelaja. Kui nii väikese valla kohta tuleb kokku 108+39 jooksjat, siis on kindel, et see üritus on populaarne ja õigustab end.

Niisiis algas see jooks laste jõukatsumisega. 700 m pidid läbima kõik, alates 9-aastastest ja lõpetades 1,5 aastastega. Ja nad kõik tulid sellega toime, kes iseseisvalt, kes ema või isa käekõrval. Katkestajaid polnud. Küll aga oli hiljem nii naeru kui pisaraid. Kes oli väsinud, kes oma jala ära põrutanud, kes nuttis

sellepärast, et mingi pisikese apsu tõttu ei saanud kätte oma diplomit. Aga lõpuks sai kõik korda. Diplomid käes ja emad-vanaemad lohutamas-kallistamas.

Ja siis algas see päris jõukatsumine. 108 võistlejat ühisstardist rajale! Mis seal rajal oli, seda teavad ainult osavõtjad ise. Kes kellest mööda sai ja kuidas vahetusid liidrid. Lõpptulemusena finišeerusid peaaegu kõik (107). Ainult üks katkestus näitab seda, et jooksjad hindasid oma jõuvarusid õigesti. Usun, et peaaegu

samapalju kui jooksjaid, oli ka kaasaelajaid. Ja jooksjatel endil sõbrad-lähedased finišis vastas. Kes tundis võidujoovastust, kes sai lohutust. Küll patsutati õlale, küll pühitati nägu. Sooje sõnu jätkus kõigile. Ja kaotajaid ei olnudki. Pärast jooksu võisid kõik end kosutada kas kuuma tee või imemaitsva puljongiga ning pesta saunas maha oma vaevahigi. Loodan, et Tõstamaa jooks kui suveperioodi viimane suurem spordiüritus jätkub veel aastaid.

Truu Fänn

MISS TEINI 2001 TÕSTAMAAL

Ma ei ole küll mingisugune asjatundja, kuid tüdrukud mulle meeldivad ja arvan, et kõigil oli mõnus vaadata ja kuulata neid noori tüdrukuid, kes 6. oktoobril missikarussellil keerutasid.

Ise olin õhtu juht ja minu vaatenurgast võib küll asja kordaläinuks pidada. Missikandidaadid olid põhikooli tüdrukud, kellel kõigil oli varasem kogemus sellest üritusest osavõtjana juba olemas. Eks väike sabin neil ikka sees oli, kuid suures ettevalmistuste tuhinas see unustati. Mine tea, äkki mõni neist missidest pürgib isegi kaugemale, sest algus on ju tehtud. Üks on kindel üritus oli väga lahe



ning kõigil oli lõbus.

Peale tutvustamise-, fantaasia- ja õhtukleidi vooru pidigi eelmise aasta missivõistluse võitja Elo Pulk

loovutama krooni tänavusele missile Grete Adlerile.

Zürri üksmeelse otsuse kohaselt valiti I printsessiks Kristel Jürgens ja II teiseks kaunitariks Katri Martel. Publiku lemmikuks osutus Madli Põltsam.

Julgust ja pealehakkamist nii tulevastele missikandidaatidele kui ka korraldajaile!

Suur tänu ürituste alatistele sponsoritele: **FIE Inge Jõgi**, **FIE Einar Härm**, **Sauli äri**, **Teeristi ärikeskus**.

Maanus Midri

(missivõistluste tuline pooldaja)

Toimus lihaveiste päev

24.oktoobril kogunesid Kihnu Väina Merepargi eestvedamisel Tõstamaa vallas Maria talus rohkem kui 34 Varbla, Tõstamaa ja Audru valla huvilist lihaveisekasvatuse päevale. Rõõm on tõdeda, et huvi siiani veel suhteliselt vähest kandepinda omava loomakasvatuse vormi kohta on niivõrd suur.

Päeva põhiesinejaks oli Aigar Suurmaa Eesti Põllumajandus Ülikoolist. Ta andis põhjaliku ülevaate nii lihaveiste kasvatusest Eestis ning rääkis ka maailma kogemustest. Teiseks esinejaks oli Reet Pärtel Põllumajandusministeeriumist, kes andis ülevaate lihaveisekasvatuse toetustest ja tulevikust

Euroopa Liiduga liitumisel. Lisaks rääkisid oma kogemustest Matsalu Looduskaitsealalt Rita Madisson ja Maria talu peremees Enn Rand.

Loodetavasti said kõik õppepäeval osalenud selle käigus oma küsimustele vastused ning julgustust lihaveiste kasvatamisega algust teha. Neil, kel huvi lihaveiste kasvatamise vastu, kuid ei olnud võimalik õppepäeval osaleda, võiksid tutvuda sel kevadel ilmunud A.Suurmaa "Lihaveisekasvatuse käsiraamatuga" (122 lk., hind 80 krooni), mis on siiani kõige täielikum lihaveiste pidamist käsitlev eestikeelne raamat. Seda raamatut saab osta otse autorilt või läbi Kihnu Väina Merepargi kui jätate oma soovi kohta teate vallamajja.

Samuti peaks huvi pakkuma Uurimiskeskus Arhipelaag koduleheküljelt (arhipel.hiiumaa.ee) saadaolev raamat "Loodussõbralik lihaveisekasvatuse", kus tutvustatakse Rootsist teostatavat nn. "roheline veiseliha" ('Sunda' märgiga lihatoode) projektis kasutatavat meetodikat ja nõudeid.

Lisaks tegeleb Eestis lihaveiste küsimustega MTÜ Eesti Lihaveisekasvatajate Selts aadressil: Kaiu, Raplamaa. Esimees Reino Vessart (tel. 051-31569), aseesimees Aigar Suurmaa (tel. 07-313420), kust on alati võimalik abi küsida.

Heikki Luhamaa

Sihtasutuse Kihnu Väina Merepark juhataja

Mardipäev Pootsi rallirajal

3. novembril toimuma pidanud etapp lükkus ilmaolude tõttu nädala võrra edasi. Kuna uus rada muutus libedaks, pakkus Alar Leerima taas oma valdusi.

10. novembril toimus Pootsis soparalli "Pootsi Jõle" kolmas etapp. Hommikul oli kena talveilm, külma mõned kraadid ja lumi sätendas päikesepaistes. Kella 9 paiku veeresid esimesed ralliautod kohale. Peagi lisandus osalejaid aina juurde.

Avaringile läks 12 autot.

Kell 11 anti start noortele aja peale sõitjatele. Sõita tuli kaks ringi. Võitjaks pärjati Argo Leerima ajaga 2,29, teiseks tuli Marvin Mitt ajaga 2,37, kolmandaks Jürgen Rand, kaotades vaid kahe sekundiga ning neljanda koha pälvis Gerdo Karotam ajaga 2,52.

Au ja kiitus kahele vaprale naisele, kes samuti võistlustulle läksid. 1. Reet Rand (2,25) ja 2. Eve Käär (3,08).

Meeste kiireimaks osutus Rando Rand (2,08), teiseks tuli Alar Leerima (2,12) ning kolmandaks Tarmo Laan



Võitja Rando Rand.

(2,18).

Paarissõit on vaatajatele alati kõige rohkem pinget pakkunud. Ei jäänud seegi kord plekid mõlkimata. Parimad olid: 1. Rando Rand, 2. Alar Leerima, 3. Valdur Palits.

Sel korral võisteldi ka slaalomirajal. Osavamad olid: 1. Rando Rand, 2. Rainer Rand, 3. Alar Leerima. Kõikide ajad erinesid vaid ühe sekundi võrra.

Publik valis välja stiilseima auto. Selleks osutus Rainer Ranna Volvo

66DL. Kolmanda etapi üldvõidu sai teist korda järjest Rando Rand, kellele ulatati võistluste karikas. Kellele 4. etapi üldvõit kuulub, selgub talvel.

Korraldajad, perekonnad Rand ja Leerima, tänavad kõiki kaasaaitajaid ja külaelanikke. Eriline tänu kuulub konstaabel Algis Kiinvaldile toetava suhtumise eest ürituse korraldamisel. Suur tänu sponsoritele: Addinol, Tõstamaa Vallavalitsus, firma Master, AS Pootsel, AS Estiko. Tänuõnad

Gerlile ja Heikile tänuväärse kohtunikutöö ning Toomasele valvsa fotosilma eest.

Külarahvas soovib Kalevi ja Alari peredele jätkuvat indu ideedega välja tulla ning neid ellu viia.

Mardipäeva etapil polnud võistlusrajal ühtegi Marti, küll oli rajal palju isapoeg tiime. Ja mis saab olla kenam, kui isadepäeva eelõhtul ühiselt väljas olla.

Kohtumiseni talveetapil!

Karin Mitt

Isadepäev Pootsis

Pootsi koolis on traditsiooniks tähistada isade- ja emadepäeva: kontsert ja sellele järgnev kohvilaud. Sel aastal kutsusid õpilased kolmandat korda isad-vanaisad koolimajja. Ettevalmistused kestsid terve nädala - valmistati kaarte, joonistati portreesid isast, seinalehed pühendusid isadele, õpiti laule ja kahekõnesid, luuletati, kirjutati kõnesid, mõtiskleti unistuste isast...

Kahjuks on palju lapsi, kelle isad on väga hõivatud. Isadega on tihti ka nii,

et peres ta puudub, laps pole isa kunagi näinudki. Seda liigutavam oli tõdeda, kui väga iga laps soovib, et tal isa oleks ja peole tuleks. Laste leidlikkusel pole piire - kaarte tehti mõnelgi korral emale, kes on ka isa eest!

Kooli ülesanne on peale teadmiste andmise välja arendada ka isiksusi. Üks suurepärane võimalus selleks on ürituste ettevalmistamine. Laps, kellega tuleb igapäevatoos probleemiderägastikus sipelda, võib

suurepäraselt esitada etteasteid, ja seda kogu südamest - silmade särades. Juba sellepärast tuleb lastele leida võimalusi eneseväljenduseks ja kindlasti peab olema publikut, kellele seda pakkuda. Täname kõiki neid tublisid isasid-emasid, kes tunnevad huvi oma laste käekäigu vastu ja ei pea paljaks neile rõõmu valmistada oma kohalolekuga peosaalis. Aitäh Teile!

Karin Mitt

Enesekaitse

Kui lõppes pikk ja tore suvi, algas jälle kool. I veerandi lõpus algas enesekaitsetrenn. Huvilisi on hästi palju, käivad ka tüdrukud. Enesekaitse on tähtis ja selle oskust on vaja. Meie treeneriks on Toomas Mitt. Tore oleks seda trenni teha ka koos vanematega. Eriti just isadega.

Argo Leerimaa
IVb klass



Isadepäev Pootsi koolis

VALLA TEEDEST

Tee on elulise tähtsusega ja nende korrasolek omab autode arvu kasvuga üha suuremat tähtsust. Kui iga päev kasutata tee on halvas seisukorras, muututakse rahulolematuks ja kiputakse kiruma.

Teede alal on palju asjatundjaid. Erilisi teoreetilisi teadmisi kipub vahel üles näitama naissugupool. Kui teetöid tehakse (hõõveldatakse, veetakse kruusa, lükatakse lund jne.), heliseb telefon vähemalt vallateede osas tihti. Kuigi teid on hõõveldanud erinevad hõõvlijuhid, ei ole näiteks üks vallakodanik veel kunagi jätnud helistamata, et öelda, kui valesti seekord on tehtud.

Vallas on 4 liiki teid. **Riigiteed** on Lindi-Tõstamaa-Vaiste, Lao-Munala, Tõstamaa-Kalli, Alu, Lõuka, Kalatehase, Kilgimetsa, Seliste-Kõima ja Liu-Kavaru. Neid on vallas kokku 89 km, hooldavad Tõstamaa ja osaliselt ka Audru teemeistri jaoskond. **Vallateed** kuuluvad munitsipaalomandisse, on kantud vastavasse registrisse, hooldusega tegeleb vallavalitsus. **Metsateed** on riigimetsas olevad teed, hooldavad metskonnad (Audru 44 km ja Varbla 48 km). **Erateed** on eramaadesse jäävad teed, hooldusega tegelevad maaomanikud. Liigituse selgitus oli selleks, et teada, kuhu pöörduda pretensioonidega (teoreetiliselt ka kiitusega, kuid seda juhtub väga harva). On juhtunud, et kirutakse iseennast, sest omanikuna tuleb tee ise korras pidada.

Nüüd konkreetselt vallateedest, mida on kokku 105 km. On selge, et tee äär peaks olema võsast puhas, ääres olema vee äravool, korras ja puhastatud truubid, teekate vee äravooluks õige kaldega, korraliselt ja õigel tehtud kruusateede hõõveldatakse ja

vajadusel kruusa lisatud. Kui on paigaldatud ka mustkate ja teemärgistus ning talvel tehakse õigeaegselt lumetõrje, on asi korras. Miks see siis nii ei ole? Kas keegi on saamatu, laisk ja lohakas?

Häda on selles, et iga asi maksab. Näiteks on ühe kattekruusakoorma keskmine maksumus koos transpordi ja laialilükkamisega 1400 krooni, vallateede hõõveldatakse või lume-lükkamiskord ca 10000 jne. Teha saab neid töid nii palju, kui valla maksumaksjad suudavad finantseerida.

Kui keegi väidab, et töid on võimalik odavamalt ja paremini teha, on selleks võimalus. Vallavalitsus on valmis sõlmima lepingud vallateede komplekseks hoolduseks (eelpoolloetletud tööd), andes kaasa ka eelarves kilomeetrile ettenähtud vahendid (2001. aastal 420 krooni kilomeetrile). Kuulen juba hääli, et see pole võimalik, raha on liialt väike. See ongi põhjus, miks kõike vajalikku ei tehta. Samas oleme suutnud teed sõidetavad hoida, tehes hädapärase hoolduse ja lumetõrje ning remontides täiendavaid vahendeid otsides kõige hullemaid kohti.

Tänavu kaeti saarte programmist saadud vahenditest kruusaga 2 km teed Manijal. Omavahenditest parandati kruusakatet Puti, Nurmiste, Võidu, Kastna, Rammuka, Vana-Vaiste teedel ja veel mõnes hädalises kohas. Põhiliselt TREV-i vahendite toetusel alustati kaua plaanis olnud kõnnitee ehitust alevist koolini. Suuremat remonti ja kruusakatte parandusi tehakse volikogus kinnitatud teehoiukava alusel, kus on määratud teede remondi järjekord.

Õige pea on käes talv ja ehk on vaja ka lund lükata. Kokkuhoiu mõttes (saab näiteks suvel rohkem kruusa

vedada) alustame vallateedel siis, kui see on hädavajalik. Kõiki teid ei jõua korraga, alustame enamsõidetavatest ja loodame kõik teed 12 tunniga lahti lükata. Esimese lume korral võib rohkem aega minna. Selles osas ootame mõistvat suhtumist.

Ka inimesed ise saavad teede korrasolekuks mõndagi ära teha:

- Vastavalt teemäärusele peavad teega ja kraavidega piirnevate kruntide omanikud hoidma krundiga piirneva tee ääred võsast puhtad ning puhastama kraavid ja truubid. See on väga oluline, sest kruusateed kipivad lagunema just sealt, kus teeääred võssa kasvanud ja tee on kaua niiske.
 - Samuti võiks aeg-ajalt üle vaadata ligiduses olevad truubid ja need vajadusel puhastada. Kui juba uputab, on raske asja parandada.
 - Kui on näha, et kuskil koguneb vesi kruusateele suurde loiku, võiks selle ära juhtida. Tihti nõuab see vaid vähest labidatööd, kuid vallavalitsus ei jõua kõigil loikudel silma peal hoida.
 - Raskeid vedusid (metsa välja-vedu) ei tohi teha siis, kui tee on pehme. Tihti veavad oma küla inimesed, kurtes pärast, et tee on lõhutud. Siin peaks toimima nn. küla järelvalve. Kui kuskil teed lõhutakse, tuleb lõhkujad korrale kutsuda. Kui see ei aita, teatada vallavalitsusele või politseile.
- See kirjattikk ei olnud selleks, et ärge teeprobleemidega tülitage. Asjalikud ettepanekud ja tähelepanujuhtimised on alati teretulnud. Kuid lihtsalt kirumisest ja õiendamisest ei ole kasu.

Toomas Rõhu
vallavanem

Uus kalender on tulekul

2002. aasta Tõstamaa kalender on praegu trükikojas ning umbes nädala pärast peaks müüki jõudma. See on pisut erinev eelmistest kalendritest, sest fotode osakaal on senisest väiksem. See omakorda on tingitud kahest asjaolust: esiteks laekus vallahalt fotosid vähem kui eelmistel aastatel ja teiseks on

trükihinnad ja muud kulud vahepeal kasvanud, kalendri eelarve aga jäänud samaks. Kuskilt tuli rihma koomale tõmmata. Seetõttu on kalender pisut kõhnem, aga loodetavasti praktilisem. Juba eelmisel aastal oli kuulda, et kalenri 35-kroonine hind olevat liiga kõrge. Ei saa aru, millest need inimesed räägivad, kes nii arvavad, sest kalendri omahind on märgatavalt suurem kui 35 krooni, mis poes tuleb

selle eest välja käia. Kaubandus-võrgust on saadaval meie kalendrist märksa mahukamaid ja hinnalt enamvähem samasse klassi kuuluvaid, ent need ei ole meie kalendrid. Sirvisin reedel raamatupoes kalendrite laia valikut ja mis ma nägin - fotol figureerivad ikka need samad vanad ja stamplikud objektid, mis kümnetel varasematel kalendritel - Jägala juga, Tallinna vanalinn, Lahemaa,

Kuressaare loss, Ontika pank jne. Ka mõisate kalendris olid ikka need samad vanad ja tuntud - Sangaste, Palmse ja mõned uusmõisnike poolt üles vuntsitud mõisad nagu Pädaste. Siit siis ka järeldus, et meie kalender on ainulaadne, mille sarnast pole kuskil maailmas ja pealegi on see meist endist. Tõstamaa kalendri juures oleks patt rääkida kallist hinnast, pigem on see üks paikkonna identiteedi näitaja ja ühel korralikul Tõstamaa kodanikul peaks valla kalender olema kindlasti seinal. Kalender on tulevikku suunatud trükis, mis tugineb minevikule ja seetõttu oleks paslik rääkida ka juba 2003. aasta kalendrist. Nimelt tähistame 2003. aastal Tõstamaa

esmamainimise 450 aastapäeva. Eesti oludes on see küllaltki kesine juubel aga vaevalt, et meil oleks mahti oodata 700. või 800. juubelit, nagu enamuse Eesti asulaid seda teeb ja tähistab. Arvan, et 2003. aasta kalendri jaoks peaksime pisut rohkem vaeva nägema, et teha kalender, kus iga kuu jaoks on vähemalt üks lehekülg või isegi topelt. Eeskätt läheb siis kalender paksemaks ja kallimaks, kuid ka sisu on oluline. Sisu saab taolisesse kalendrisse tulla vaid siis, kui kogu vallarahvas selle tegemisele kaasa aitab, ei virise kalli hinna üle vaid pakub enda poolt välja lahendusi ning fotosid. Tõstamaal on olemas ka selline arvutitehnika,

mis võimaldaks kogu kalendri kohapeal valmis kujundada ja küljendada, oleks vaid inimesi, kes suudaks seda teha. Õnneks või õnnetuseks, need inimesed, kes seda oskavad, on niigi koormatud oma põhitöö ja muude põnevate tegemistega. 2002. aasta kalendri tegemiseks töid fotosid Eve Käär, Helen Ojakallas, Pilvi Kase, Siivi Kiirats ja Toomas Mitt. Aitäh kõigile! Kahjuks mitte kõikide autorite fotod ei läinud sisse, tänavuse kalendri väiksema mahu tõttu, mis loodetavasti ei võta fotograafidelt lusti edaspidigi kalendri tegemiseks panustada.

Harvet Toots

Tõstamaa vallavalitsus kuulutab välja konkursi loodava valla **KULTUURIJUHI** ametikoha täitmiseks

Juhi tööülesanneteks on Tõstamaa valla kultuuri- ja noorsootöölase tegevuse juhtimine, koordineerimine ja korraldamine.

Kandidaadilt eeldame:

- vastavat haridust (soovitatavalt kõrgem);
- töökogemust antud valdkonnas;
- nägemust maapiirkonna kultuurielu korraldamiseks;
- head suhtlemisoskust ja organiseerimisvõimet;
- võõrkeelte oskust;
- arvuti kasutamise oskust

Avaldus koos CV-ga esitada kinnises ümbrikus märgusõnaga "kultuurijuht" Tõstamaa vallavalitsusele 10. detsembriks 2001 aadressil Tõstamaa, Sadama tee 2, 88101 Tõstamaa

Tõstamaa vallavalitsus jätkab külakoosolekute traditsiooni.

- Räägime vallavalitsuse senisest tegevusest ja edasistest plaanidest
- valime külavanemad
- püüame kerkinud probleemidele koos lahendusi leida

26. novembril kell 17 oodatakse Tõhela, Männikuste, Kiraste ja Alu külade rahvast Tõhela rahvamajja;

27. novembril kell 17 Tõstamaa, Lõuka, Ermistu, Värati, Tõlli külade rahvast Tõstamaa rahvamajja;

28. novembril Pootsi, Peerni, Lao, Kõpu ja Kavaru külade rahvast Pootsi koolimajja

3. detsembril kell 15 Manija rahvast külakeskusesse;

4. detsembril kell 17.00 Seliste ja Päraküla rahvast Jaani poodi.

Kastna, Ranniku ja Rammuka küladele teatame aja ja toimumiskoha täiendavalt.

Reedel, 30. novembri pärastlõunal sõidavad Tõstamaa õpilased Tallinna energiakeskusesse. Bussi jääb veel vabu kohti, nii et vallarahval on võimalus meiega kaasa tulla. Mida rohkem rahvast on bussis, seda odavamaks läheb sõiduhind.

Energiakeskus on interaktiivne muuseum, mille kohta saab lähemat teavet aadressil: <http://www.energiakeskus.ee/>

Lähemat teavet Tallinna sõidu kohta saab aadressil harvet@hot.ee või telefonil 96 216

Tõstamaa Keskkool **JAGAB TASUTA** vananenud õppekirjandust. Seoses uuele õppekavale üleminekuuga on koolis kasutusel uued õpikud ning õpikulattu on seisma jäänud palju head õppekirjandust, mida kool enam ei vaja. Ruumipuuduse tõttu on tarvis vanad raamatud eest ära viia. Kõik õpi- ja raamatuhuvilised, olete oodatud novembrikuu jooksul koolimaja III korruse ramatukokku tööpäevadel kell 12.00-14.00, et endale väärt raamat välja valida.

Info telefonidel: 96 226 ja 96 297

Tõstamaa Spordiklubi

korraldab 24. novembril algusega kell 10 rahvamajas

KADRIPÄEVA

KORVPALLITURNIIRI

Osalema oodatakse 4 liikmelisi mees- ja naiskondi (väljakul 3). Võistkonnal peavad olema ühte värvi võistlussärgid

Osavõtutasu 30 krooni võistkonnalt

Algamas on traditsiooniline

TÕSTAMAA VÕRKPALLITURNIIR

Osalema oodatakse kuni 8 liikmelisi võistkondi (4N+4M), platsil 3+3. Võistkondade registreerimine 23. novembrini Tõstamaa Spordiklubis (Sirlil Väära).

Osavõtumaks 100 krooni võistkonnalt

Mängud toimuvad esmaspäeva ja kolmapäeva õhtuti vastavalt ajakavale.

Esimesed mängud 26. novembril

Õnnitleme novembrikuu sünnipäevalapsi

Aastad on läinud – see on tõde,
juustesse elu on poetanud hõbe.
Kuuma südant, kindlat meelt
Jätkugu sul kauaks veel!

Ida Vinkler	89
Helmi Laine	86
Maria Leas	85
Aliide Kangur	81
Harald Järve	80

Viktor Metsik	80
Asta-Auguste Vahuvee	80
Maria Ülem	78
Leili Salk	77
Leida Merelo	77
Leida-Laine Agar	76
Aino Tork	76
Voldemar Langus	73
Jüri Peenoja	73
Elsa Tiik	72

Maimo Niine	71
Asta Karotam	70
Vahur Korsar	65
Mirjam Jaansoo	65
Hillar-Auli Kingo	65
Aino Pärna	60
Heino Vapper	60
Jaak Lumera	60
Liivi Heamets	60
Adolf Michelson	50

Tõstamaa Rahvamajas

laupäeval, 22. dets. kell 20.00

JÕULUPIDU

Esinevad: omad isetegijad, külalisena
Laimi Sprogis ja varieteetrupp
□Candis□ Tallinnast.

Tantsuks Kihnu poiste bänd.

Piletite eelmüük Tõstamaa raamatukogus 10.-15.dets. 35 kr.

17.-21. dets. 40 kr.

Pilet kohapeal 60 kr.



Müüa seapõrsaid.

Info tel. 96 013 või

056 159 234



Soovin osta 2-3 toalise
ahiküttega korteri

Tõstamaal

Mailer Berg

Tel. 056 643 314

või 45 696

24. novembril algusega kell 17.30
toimub **Manilaiu külakeskuses**
rahvusliku iseloomuga

Kadripidu.

Näitemänguga esineb □Audru nukk□

Tantsuks mängib Audru trio.

Piletid müügil kohapeal.

Liinipaad 16.30 Munalaiust, tagasi
erireis kui pidu otsakorral.

Puhvet.



Info tel. 05055340

Tõstamaa Vallavalitsus teatab, et Tõstamaa vallamajas, Tõstamaa alevikus, Sadama tee 2 toimub ajavahemikul 19. november kuni 20. detsember 2001.a. maa-reformi seaduse paragrahvis 23² sätestatud vaba metsamaa erastamise plaanide avalik väljapanek. Avaldusi nimetatud maade erastamiseks saab Tõstamaa Vallavalitsusele esitada 21. detsember 2001.a. kuni 22. jaanuar 2002. a. Info tel. 96 260

Tõstamaa rahvamajas
pühapäeval, 25.nov.
kell 12.00

PÄRNU
PUHKPILLIORKESTER

SAXON

kontsert

□Tantsud muusikas□

Üritus on tasuta.

Südamlik tänu kõigile, kes olid abiks meie kalli mamma

Meralda Laansoo

muldasängitamisel ning toeks meile meie leinas.

Abikaasa, lapsed ja lapselapsed.

Tõstamaa
valla
ajaleht

Toimetus:

Lea Rannik Tõstamaa Raamatukogu
Alo Adler Tallinna Tehnikaülikool
Trükkinud OÜ Hansaprint

tel. 96 184

lea.rannik@mail.ee

tel. 96 231

alo.adler@mail.ee